

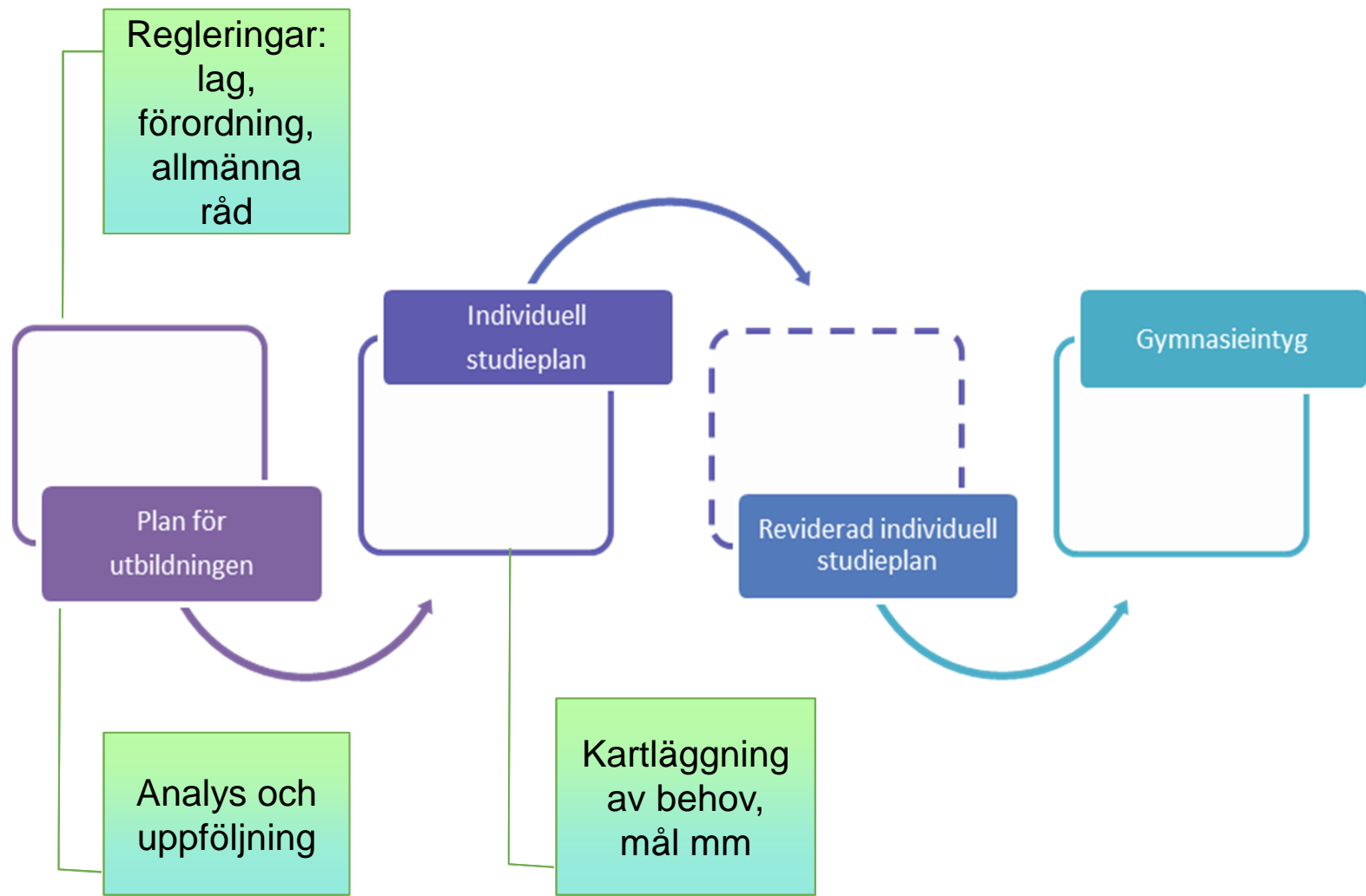

Organisation och planering av språkintröduktion

Göteborg, 1 september 2016

Cristina Pontis, undervisningsråd

Skolverket

Forskning och beprövad erfarenhet

Skolverket

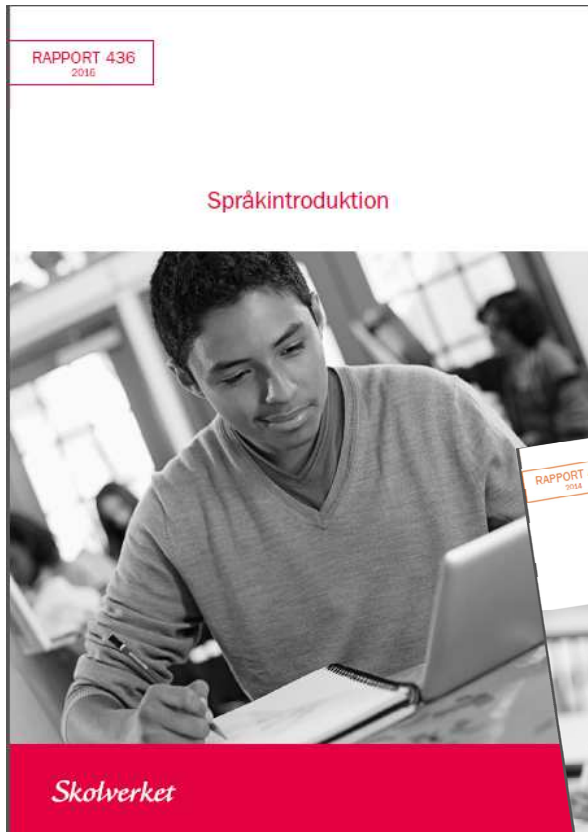
Agenda

- Uppföljning av språkintröduktion - den nationella bilden:
 - Elever på språkintröduktion
 - Verksamhet efter utbildningen
- Styrning och planering
 - Huvudmannens plan för utbildningen
 - Elevens individuella studieplan
- Skolverkets pågående insatser

Språkintröduktion – syfte

- Ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilken möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning

Uppföljning av språkintroduktion

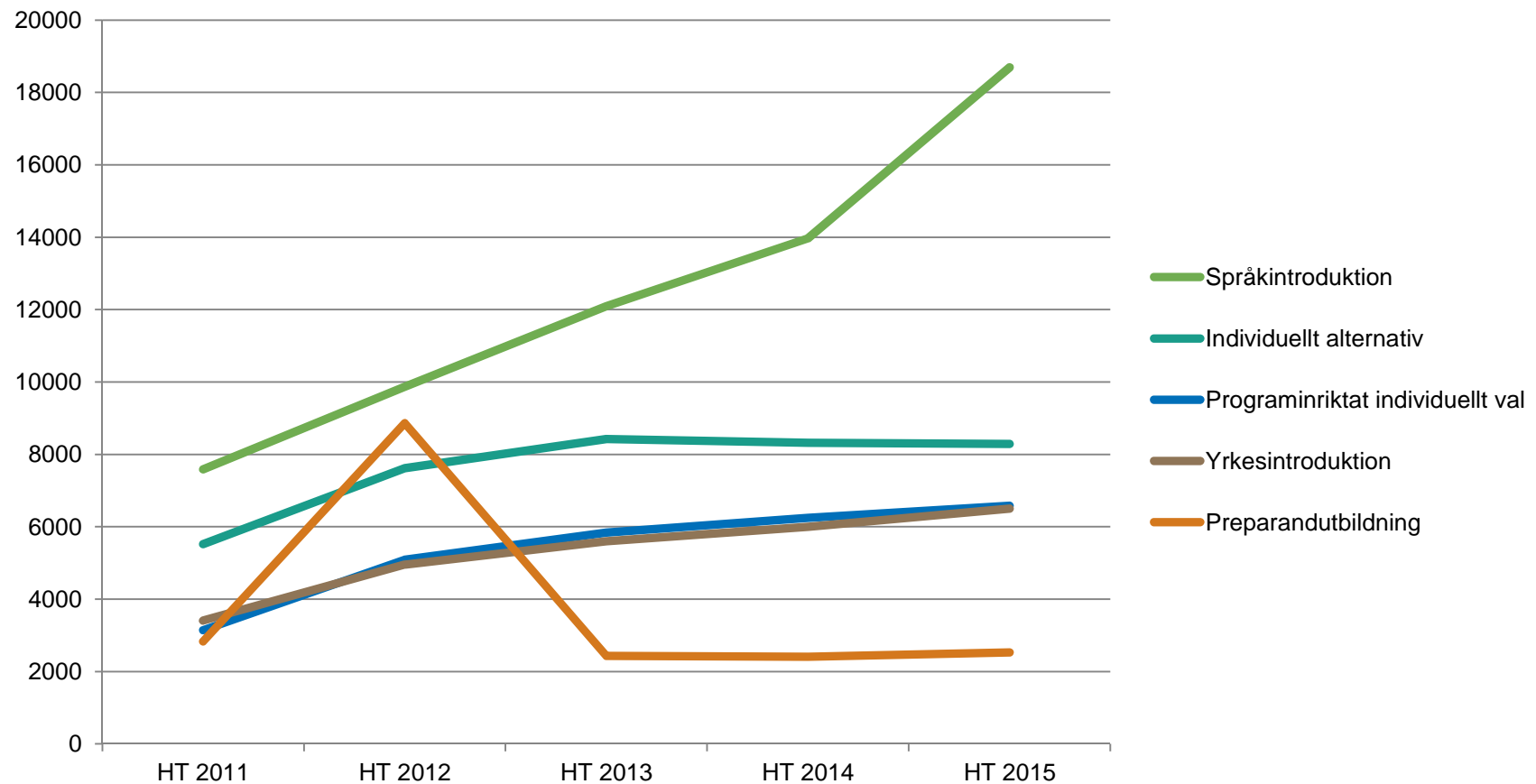

- Statistik
- Enkätstudie
- Möte med skolor och skolhuvudmän (samråd, referensgrupper, referensskolor)

Skolverket

Elever på språkintroduktion

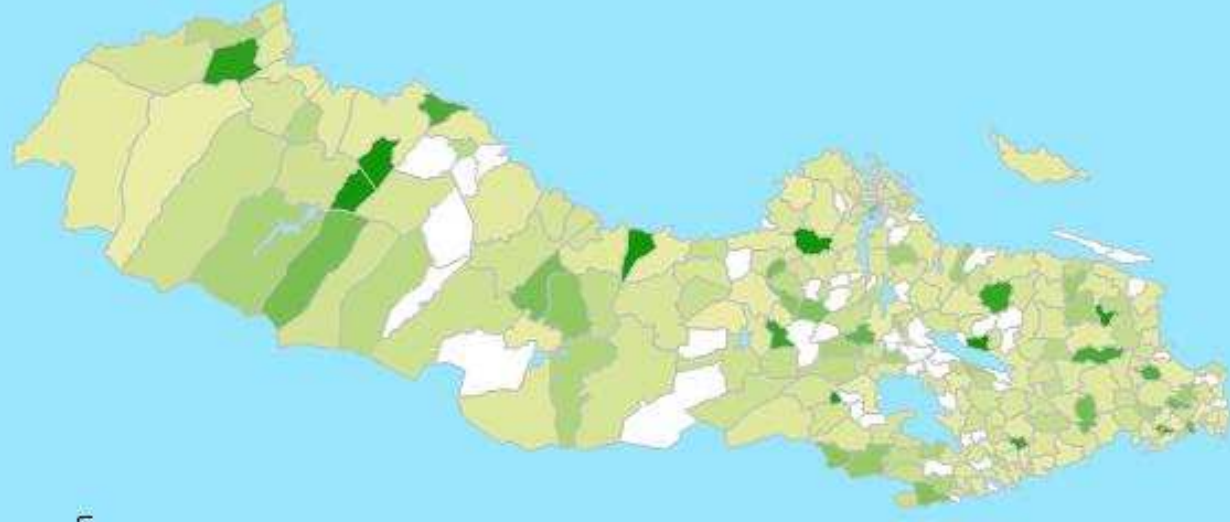
Eleverna på språkintroduktion

- Majoriteten av eleverna går på skolor med offentliga huvudmän
- Cirka två tredjedelar av eleverna är män
- De flesta nybörjarna på språkintroduktion är 16 år. Hösten 2015 var andelen 16-åringar 47 % och andelen 17-åringar 31 %
- Omkring 30 % av nybörjarna på språkintroduktion har gått i svensk grundskola

Elever per program

Läsåret 2015/16, Intro prog., Språkintröduktion
alla årskurser

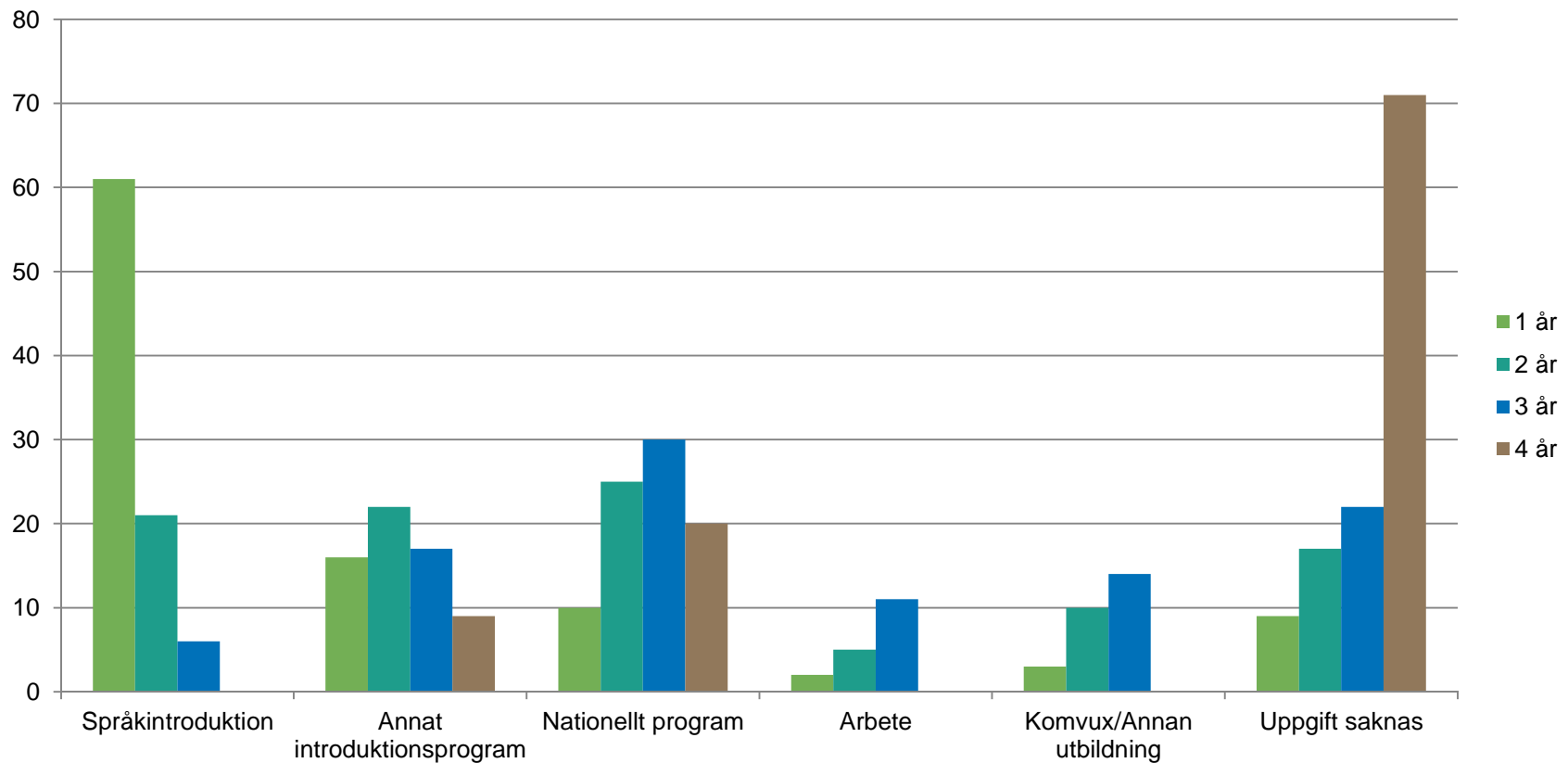
Andel (%) av
eleverna i
respektive kommun

Verksamheten efter språkintroduktion

- Uppföljning av elevernas verksamhet efter 1, 2, 3 och 4 år
- Statistiken bygger på att nybörjarna följs över tid. Därför inkluderas endast de som har haft svensk personnummer.
- Uppgifter om verksamhet inkluderar information om studier inom gymnasieskolan, komvux eller annan utbildning samt arbete.

Nybörjare 2011 – verksamhet efter...

Skolverket

Till nationella program

- Majoriteten av eleverna som har gått över till ett nationellt program relativt snabbt har börjat på ett högskoleförberedande program.
- Yrkesprogram är vanligare för elever som har gått i språkintröduktion (och ev. annat intröduktionsprogram) en längre tid.
- Av nybörjarna hösten 2011 hade 7 % avslutat med gymnasieexamen fyra år efter studiestart.

Till andra introduktionsprogram

- Två år efter studiestart har omkring 20 % gått över till ett annat introduktionsprogram.
- Vanligast är att gå på yrkesintroduktion, följt av individuellt alternativ.
- Efter tre år är yrkesintroduktion fortfarande vanligast men följs nu av programinriktad individuellt val.

Orsaker till att elever går kvar på språkintrödn

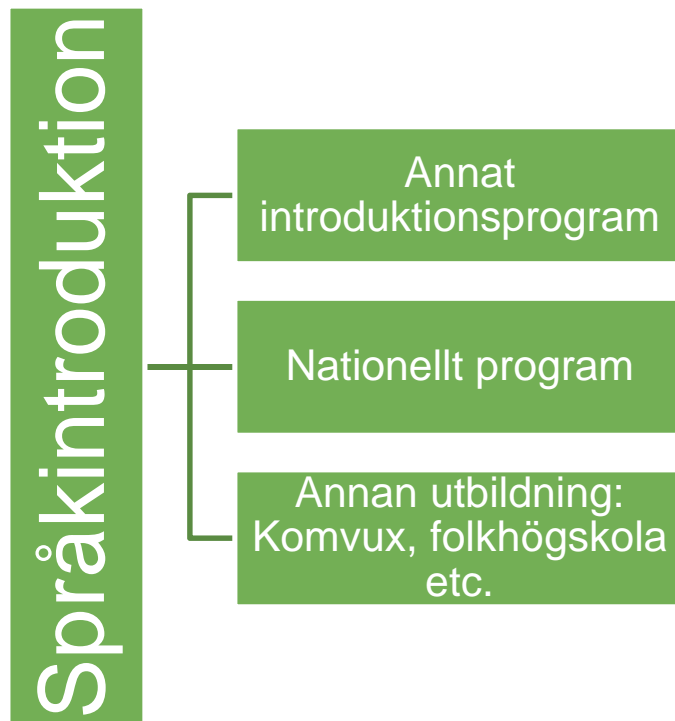
- Eleverna har begränsad läs- och skrivkunnighet
- Hög frånvaro bland eleverna
- Annat (ex. begränsad skolgång)
- Skolans ekonomiska resurser begränsar möjligheterna

Enkätstudie 2014

Skolverket

Utbildningsvägar efter språkintroduktion

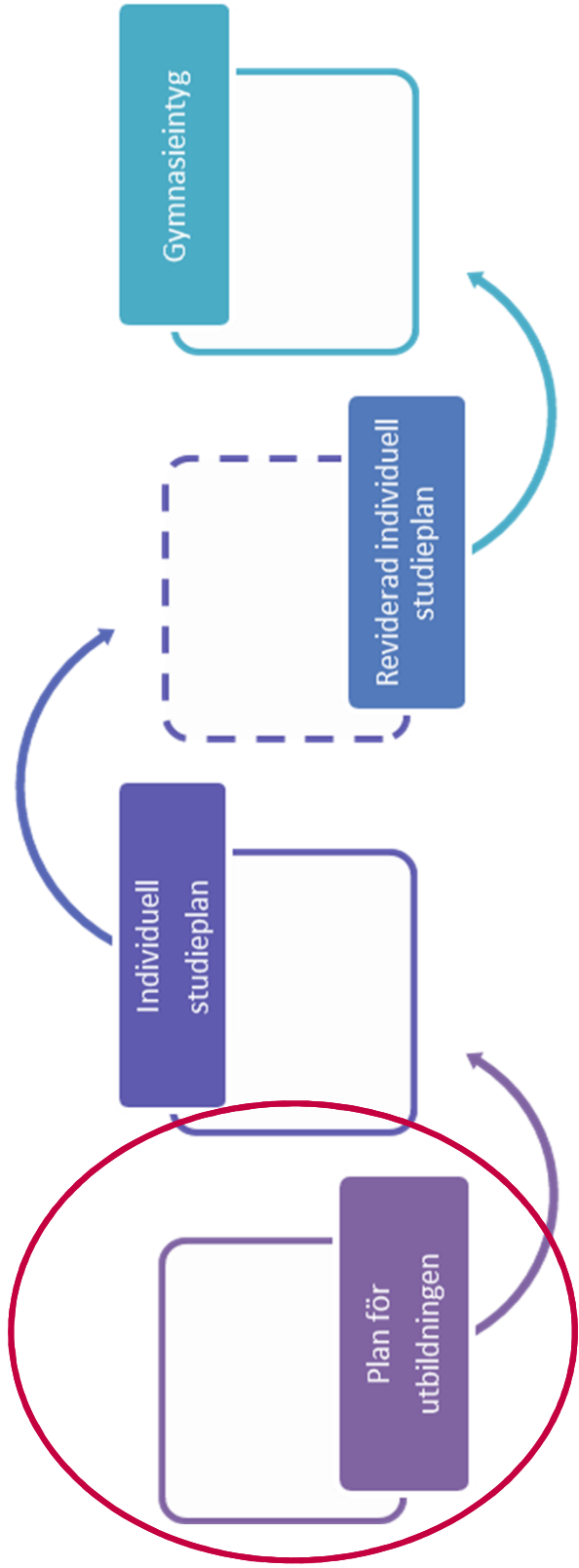
- Inga fastställda krav på en särskild nivå i svenska för att gå vidare från språkintroduktion.
- Erfarenhet från möten med skolor visar på att det finns en stor variation när det gäller kraven för att till exempel gå vidare till yrkesintroduktion eller individuellt alternativ.
- Detta påverkas bland annat av hur organisationen ser ut.

Innehållet i utbildningen

Det är angeläget att undervisning erbjuds i fler ämnen och kurser så att eleverna ges förutsättningar att snabbt komma vidare i sin utbildning och att elevernas tidigare förvärvade ämneskunskaper kan utnyttjas. Detta bör komma till uttryck i elevens individuella studieplan.

Den nya skollagen Prop.
2009/10:165, sid 447

- På nära 60% av skolenheterna läste eleverna andra grundskoleämnen förutom svenska som andra språk.
- På ca 80% av skolenheterna är det inga elever alls eller endast en mindre del som läser kurser i gymnasiegemensamma ämnen, yrkesämnen eller andra karaktärsämnen

Planen för utbildningen

”Utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen.”

Skollagen (2010:800) 17 kap. 7§

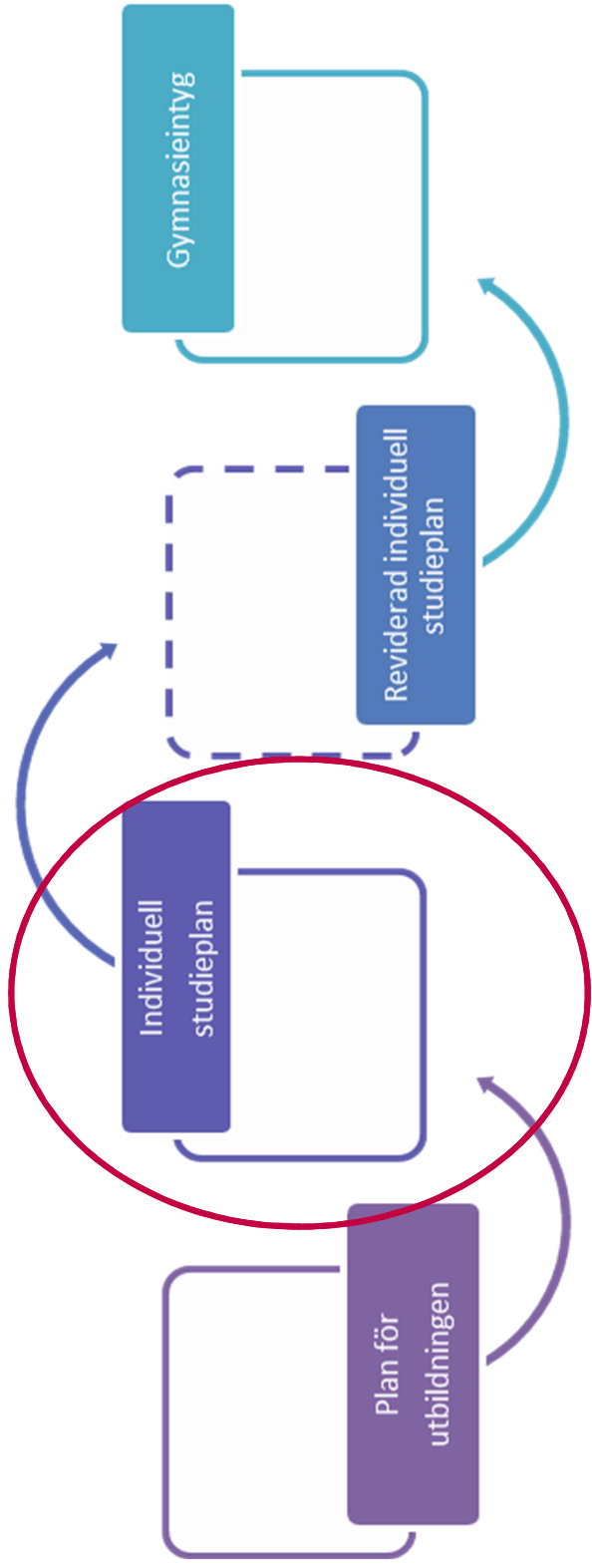
Tillsammans med den individuella studieplanen ska den ge ”den stadga och samtidigt den flexibilitet som är nödvändig för en utbildning med en klar målsättning”.

Prop. 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet

Vägval i utarbetandet av planen för utbildningen

- Gränsdragningar mot andra introduktionsprogram
- Utbildningsvägar efter språkintröduktion.
- Utbildningens huvudsakliga innehåll: Vilka grundskoleämnen? Vilka gymnasiekurser?
- Vilka andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling kan erbjudas?
- Integrering och samverkan med andra introduktionsprogram eller nationella program
- Utbildningens längd

Den individuella studieplanen

Gymnasieförordningen 1 kap. 7§ anger vad som **ska** finnas i elevens individuella studieplan: studieväg, kurser, grundskolans ämnen, andra insatser.

Andra saker som **kan** inkluderas:

- Elevens utbildningsmål
- Utbildningens planerade längd
- (Delar av kurser)
- Praktik
- (Annan yrkesutbildning)

Exempel – ind. studieplan

INDIVIDUELL STUDIEPLAN

Upprättad: 2013-08-20

Reviderad: 2014-01-20

<i>Huvudämne</i>		<i>Kommun</i>	
<i>Skolenhet</i>		<i>Skolenhetskod</i>	
<i>Elevens namn</i>		<i>Personnummer</i>	
<i>Skolform</i>	Gymnasieskola		
<i>Programtyp</i>	Introduktionsprogram		
<i>Program</i>	Yrkesintroduktion		
<i>Syfte</i>	Utbildningen syftar till att ge eleven behövighet för gymnasieskolans Bygg- och anläggningsprogram.		
<i>Omfattning</i>	1 år		
<i>Läsår</i>	<i>Klass</i>	<i>Mentor</i>	<i>Studievägskod</i>
2013/2014	IMYRK1		IMYRKBA

AVSLUTADE GRUNDSKOLEÄMNINGEN

<i>Ämneskod</i>	<i>Ämnesnamn</i>	<i>Behög</i>	<i>Behögsdatum</i>	<i>Start</i>	<i>Slut</i>	<i>Anteckning</i>
SV2	Svenska som andra språk	E	131221	130820	131221	
MA	Matematik	E	131015	130820	131015	
HI	Historia	E	131221	131015	131221	

PÅGÅENDE GRUNDSKOLEÄMNINGEN

<i>Ämneskod</i>	<i>Ämnesnamn</i>	<i>Behög</i>	<i>Behögsdatum</i>	<i>Start</i>	<i>Slut</i>	<i>Anteckning</i>
SH	Samhällskunskap			140107	140325	
RE	Religionskunskap			140325	140610	

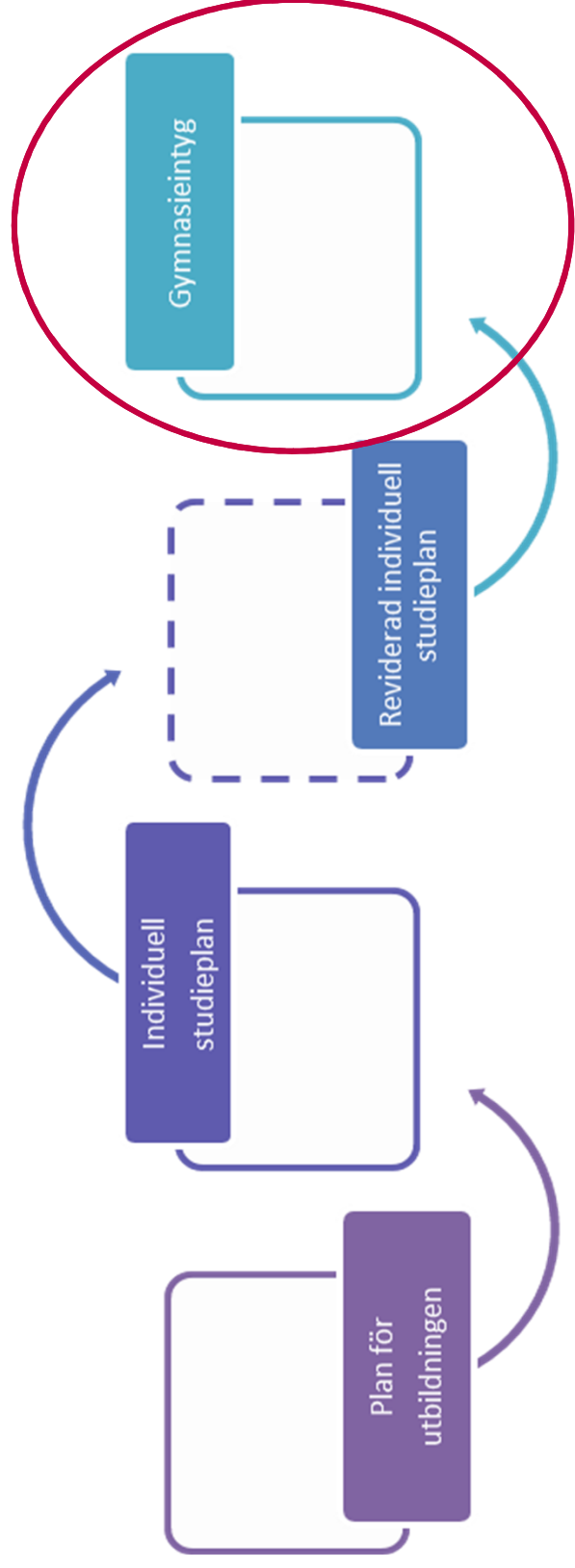
EJ PÅBÖRJADE GRUNDSKOLEÄMNINGEN

<i>Ämneskod</i>	<i>Ämnesnamn</i>	<i>Behög</i>	<i>Behögsdatum</i>	<i>Start</i>	<i>Slut</i>	<i>Anteckning</i>
EN	Engelska			140107	140610	

AVSLUTADE GYMNASIEKURSER

<i>Ämne</i>	<i>Kurskod</i>	<i>Kursnamn</i>	<i>Poäng</i>	<i>Behög</i>	<i>Behögsdatum</i>	<i>Kursstart</i>	<i>Kurslut</i>	<i>Anteckning</i>
Bygg och anläggning	BYGBYG01	Bygg och anläggning 1	200	E	131221	130820	131221	
Summa			200					

ket

Gymnasieintyget

”Efter avslutad utbildning på ett introduktionsprogram ska rektorn utfärda ett gymnasieintyg som visar vilken utbildning en elev har fått.” *Gymnasieförordningen 8 kap. 21§*

Uppgifter i gymnasieintyg efter språkintröduktion i gymnasieskolan (*SKOLFS 2011:147*):

- Samtliga betyg som eleven har fått: ämnen från grundskolan och kurser från gymnasieskolan.
- Noteringar: Ex. praktik.
- (Yrkeskunskaper)

Pågående och kommande insatser

- Modul inom Läslyftet: Grundläggande litteracitet för nyanlända elever. Klar VT 2017.

Målgrupp: Lärare som undervisar nyanlända elever inom gymnasieskolan och de högre årskurserna på grundskolan

- Bedömningsstöd i svenska

Prövas ut under hösten

Publiceras i början av 2017

- Riktade insatser

Kommande uppföljningsstudie

- Hur kan nyanlända ungdomar ges möjlighet att använda sitt modersmål i undervisningen på språkintröduktion?
- Har du tips på skolor/kommuner som skulle kunna utgöra beskrivande exempel på detta?

Kontakta oss gärna!

Christofer Lundin 0733–773516, christofer.lundin@skolverket.se)

Linda Wennler (0733–773434, linda.wennler@skolverket.se)

Fredrik Lundholm (0733–773133, fredrik.lundholm@skolverket.se)

Skolverket

Vidareläsning

- Språkintröduktion (Rapport 436)
<http://www.skolverket.se/publikationer?id=3622>
- Intröduktionsprogram (Rapport 413)
<http://www.skolverket.se/publikationer?id=3318>
- Allmänna råd om utbildning för nyanlänäa
<http://www.skolverket.se/publikationer?id=3576>

TACK!!

Skolverket

